

281 § Pohjois-Savon lomituspalvelujen hallinnon yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistäminen

Kaupunginhallitus 6.10.2025 § 281

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että

1. Iisalmen kaupunki työnantajana käynnistää työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut. Yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämisen perusteena ovat taloudelliset ja tuotannolliset syyt. Neuvottelut koskevat koko Pohjois-Savon lomituspalvelujen hallinnon henkilöstöä sekä muita lomituspalvelujen hallinnon tehtäviä hoitavia työntekijöitä. Neuvottelut eivät koske maatalouslomittajina työskenteleviä työntekijöitä.
2. Neuvottelujen tavoitteena on talouden tasapainottaminen Pohjois-Savon lomituspalvelujen hallinnon taloudessa vuosina 2026-2027. Säästötarve on yhteensä 350 000 euroa. Säästötarvetta voidaan täsmentää, kun valtion talousarvioehdotus valmistuu.
3. Työnantajaa neuvotteluissa edustavat henkilöstöpäällikkö ja talousjohtaja.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

henkilöstöpäällikkö Eija Lyyra, p. 040 703 3811
talousjohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Asian tausta

Lomitustoiminnan johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Toimeenpanosta vastaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela), joka huolehtii myös lomituspalvelujen paikallishallinnon järjestämisestä. Mela tekee toimeksiantosopimuksen lomituspalveluja järjestävien kuntien kanssa.

Toimeksiantosopimuskunta sitoutuu huolehtimaan paikallisyksikölle kuuluvista

hallintotehtävistä ja lomituspalvelujen järjestämisestä omalla alueellaan tai mahdollisesti myös muiden kuntien alueilla. Tämä perustuu maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin (LPL 12 §). Mela korvaa kunnille kaikki lomituspalvelujen järjestämisestä aiheutuvat hyväksyttävät kustannukset, mukaan lukien hallinnon kulut. Kustannusten korvausperusteet ja menettelytavat määritellään lomituspalvelulaissa ja toimeksiantosopimuksessa. Rahoitus kattaa sekä varsinaisen lomituspalvelun että hallinnon järjestämisestä aiheutuvat kulut.

Hallinnon saama rahoitus on sidottu edellisen varainhoitovuoden toteutuneisiin lomituspäiviin ja varsinaisen lomituspalvelujen järjestämisen rahoitus on arviomääräraha. Vuoden 2026 lomituspalvelujen hallinnon rahoitus määräytyy vuoden 2024 toteutuneiden lomitettujen päivien mukaan ja vuoden 2027 rahoitus määräytyy vuoden 2025 toteutuneiden lomitettujen päivien mukaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön talousarvioehdotus vuodelle 2026

Sosiaali- ja terveysministeri on esittänyt maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoimintaan yhteensä 128,4 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Tämä on 4,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2025 varsinaisessa talousarviossa.

Vähennys johtuu pääosin tarvearvion muutoksista sekä kehyskaudella 2024-2027 päätetyistä lomitusalueiden yhdistämisistä saatavista toimintamenosäästöistä. Sydän-Savon ja Ylä-Savon lomituspalvelut yhdistyivät 1.1.2023 Pohjois-Savon lomituspalveluiksi, joka toimii osana Iisalmen kaupungin organisaatiota. Alue käsittää Pohjois-Savon maakunnan kaupunkien ja kuntien alueen sekä Heinäveden (Joroinen ei kuulu alueeseen).

Pohjois-Savon lomituspalveluiden hallintomääräraha vähenee Melan arvion mukaan vuonna 2026 noin 221 000 euroa edellisvuoteen verrattuna, jolloin määräraha on 1,41 miljoonaa euroa. Vuodelle 2027 arvioidaan noin 124 000 euron lisävähennystä, mutta arvio on vielä epävarma lomituspäivien kehityksen vuoksi.

Iisalmen kaupungin verotulo- ja valtionosuusrahoitusta ei voida käyttää lomituspalvelujen kulujen kattamiseen, koska palvelu rahoitetaan valtion rahoituksesta erikseen.

Pohjois-Savon lomituspalveluiden hallinnon yhteistoimintaneuvottelut

Pohjois-Savon lomituspalveluiden hallinnossa työskentelee vuonna 2025 19 vakituista ja 2 määräaikaista henkilöä, yhteensä 20,6 htv, erilaisissa tehtävissä. Pohjois-Savon lomituspalvelujen hallinnon toimintamenot vuonna 2025 ovat 1,6 milj. euroa ja -tulot 1,6 milj. euroa. Vuonna 2026 toimintamenojen ennakoidaan pysyvän vuoden 2025 tasolla, mutta toimintatulot (Melan valtionkorvaus) laskevat 1,4 milj. euroon, jolloin syntyy n. 0,2 milj. euron alijäämä. Ennakoitu alijäämä vuodelle 2027 on n. 0,15 milj. euroa.

Pohjois-Savon lomituspalvelujen hallintomäärärahan leikkaus edellyttää talouden tasapainottamista ja toimintakustannusten vähentämistä. Neuvotteluiden perusteena ovat taloudelliset ja tuotannolliset syyt. Keinoista sovitaan tarkemmin yhteistoimintaneuvotteluissa. Säästökeinoja voivat olla esim. lomauttaminen, osa-aikaistaminen, irtisanominen, määräaikaisten työsopimusten jatkamattomuus sekä tehtävänkuvamuutokset. Vähennystarve on enintään 6 htv.

Yhteistoimintalain 4 § 1 momentin mukaan työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- 1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;
- 2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- 3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;
- 4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista. Jos kunnan tai hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tekee kunnanvaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.

Iisalmen kaupungin hallintosäännön § 134 mukaan kaupunginhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

henkilöstöpäällikkö

talousjohtaja

lomituspalvelujohtaja